# DZIENNIK
## PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

*W Lwowie Dnia 2go Czerwca 1793.*

Nro. 42.

### Z POLSKI.

Z Grodna dnia 11 Maia. Do Kommiſſyi Ur. Kabrita dodano kilka oſob w celu przyśpieſzenia ſprawiedliwości. Wyznaczono także wiele oſob do Kommiſſyi UUr. Teppera i Schulza z dowoleniem trwałego i moc prawa maiącego ſądownictwa teyże Kommiſſyi. Na Seſſyi dnia 11. Maia przydano oſoby do Sądu Ultimæ Inſtantiæ Provincii Koronney, dla pełnienia ſprawiedliwości.

Z Gdańſka 11. Maia. Miaſto Toruń złożyło wraz z Gdańſkiem Homagium Krolowi Pruſkiemu dnia 7 Maia. Brzmienia trąb, bicia kotłow, ſtrzelania z armat, dzwonienia, ſpiewania, parada, przepyſzne ſtoły, wiwaty, illuminacia dzień ten będą pamiętnym czyniły. Rada Gdańſka, i Deputowani Toruńſcy złożyli homagium w izbie przed tronem, na którym portret Krola Pruſkiego był poſtawiony. Przy tym akcie był Generał de Raumez i Baron de Schleinitz, ktören po zakończeniu

krotką miał mowę, kończąc: Vivat Krol. Na uczcie rozdawano także Medale, na ktorych buſt Krolewſki z napiſem z iedney ſtrony, *Vobis quoque Pater;* a z drugiey, Bonis Meridion: Fid. Praeſt. 1783. —

Kondycie dla licytuiących dobra ziemſkie, i mieyſkie do Maſſy WUr. Tepera i Schulza należące. —

*Ur. Tepera.*

Falenty większa ze Wſiami, Falenty mnieyſza - Raſzyn, Puchały, Jaworow, Wypędy Janki, Gotkow z Wſiami, Wola Gołokowſka, Głoſkow, Koty, Część woli Pragſkiey, Sękocin, z Wſią Słonimem.

*Dobr. Ur. Schulza.*

Młociny z Wſiami. Borakow, Węglowa Wola, Łomieńki z Wſiami, Kiełpin, Kruſzak, Grochow, Wielka Wola, Czyſk, Browary, Gorzelnia, Chmielniki, Auſkrye, Kurnia &c.

1. Pomienione dobra niebędą puſzczane w arędę dłużſzą iak na rok ieden od S. Jana zaczynaiący ſię z tym warunkiem, iż gdyby Kommiſſia pomienionych Bankierow w roku tymże niezakończyła ſię, ci dzierżawcy na drugi i trzeci rok utrzymaią ſię. — Gdyby zaś te dobra za Rezolucią Kommiſſyi odprzedane były, lub kredytorom doſtały ſię. Dzierżawcy iednak w poſſeſſyi do terminu kontraktowego zachowani będą.

2. Każdy konkuruiący o takowe Poſſeſſye powinien będzie oſobiście lub przez Plenipotenta erga reproductionem cautionis, za wſzelkie przypadki wyniknąć mogące — zgłoſić ſię do opieki rządowey.

3. Konkuruiącemu o dobra w poſſeſſye, podana będzie Tabella do przeyrzenia wyrażaiąca Intratę, i obowiązki, tudzież punkta Kontraktu, do żądaney poſſeſſyi ściągaiące ſię.

4. Czas oświadczenia i przyimowania konkurencyi oznacza ſię od 8 Mieſiąca Czerwca do Dnia 15 tegoż.

5. Termin Licytacyi w Domu Teperoſkim na Dniu 18 Czerwca determinuie ſię.

6. Licytacya ma ſię zaczynać od ſummy reſpective do Intrat dobr ſtoſowney; i ta a nie niżſza wymienioną będzie.

7. Przy dzierżawie dobr utrzymany, dzieſiątą część ſummy dzierżawney wyliczy, co gdy niewypełni, dobra inney podpadaią licytacyi.

8. Za złożeniem Kwitu z wypłaconey roczney całkowitey ſummy arendowney, wydany zoſtanie dzierżawcy Kontrakt. Celem upewnienia odpowiedzi za wſzelkie ſzkody w włoſciach poczynione, będzie obowiązany Dzierżawca ewikcyą zapiſać.

Przytym taż opieka rządowa donoſi, że naſtępuiące dobra mieyſkie ſą do arędowania Ur. Tepera. Dom na Ulicy Miodowey, Magazyn na Szolcu, Ogrod z Dworkiem na ulicy piękna zwaney, zaś Ur. Schulza.

Mieſzkania różne na Tłomackim, Dworek na rogu Ulicy Leſzno, Magazin na Szolcu. — Te częściami lub w całości każdego czaſu arędowane będą. —

## Z HISZPANII.

General Ricardos na granicy Francuzkiey kommenderuiący dnia 16 Kwietnia w 4000 ludzi do Francyi wpadł, i Wieś St. Laurent bez odporu opanował, w trzy dni potym General ku Miaſtu Ceret nad rzeką Tech 5 mil od Perpignan marſzerował, wybrał 3000 ludzi nayodważnieyſzych, którzy pod dowodźtwem Marechaux de Camp Don Juan

Escofete, i Hrabi del' Union ciężkich armat nawet przy ſobie niemaiąc na Miaſto uderzyli, a choć toż Miaſto od rowney liczby Francuzów, trzech Generałów i artillerii bronione było, iednak po batalyi 3 godzin trwaiącey tegoż Miaſta dobyli, i 4 armat z ſobą zabrali. Woyſko Hiſzpańſkie oboz koło Ceret założyło. General Ricardos wſzyſtkie woyſka Catalonii ściągnął!, i rożnych ieſzcze Pułków oczekuie, ażeby zdobyte mieyſca utrzymał, i daley ſię wdarł. Nieprzyiaciele zaś tymczaſem w Perpignan ſię wzmacniaią.

---

Dnia 28 Kwietnia Francuzka Fregata z Martiniki idąca przez Brigantinę z Barcellony wyſlaną, i iednę ſzebekę po upłynionych trzech godzinach przyprowadzona zoſtała.

Francuzki okręt woienny i 3 inne ſtatki z Martiniki powraeaiące, i 300 officerów, tudzież 3000 ludzi, między któremi 2000 niewolników murzynów znaydowało ſię, na przodzie maiące, do wyſpy Hiſzpańſkiey S. Troycy przybyły, i Gubernatora proſiły, ażeby ich w ſwą protekcią przyiął. Teraz w Ferrol pod kommendą Generała Margrabiego del Socorro w tym zamyśle wyſtawiona będzie, ażeby dobrze myślący obywatele w Francuzkich Zachodnich Indiach będący wſparcie od niey mieli.

Flotta Hiſzpańſka w Cartagena do wyiścia pod żagle w gotowości zoſtaie.

## Z FRANCYI.

Gdy Gromada dnia 3go Maia w powſzechney Radzie zkonkludowała, żeby 12 Tyſięcy ludzi z Paryża Departamentóm dela Vendée od bun-

towników mocno obarczonym na pomoc ſpieſzyły, także decidowała ſię na to, ażeby 12 milionów pożyczyła, żeby wydatki na to uzbraianie ſię do woyny zaſtąpiła, i Matkom, żonom, i dzieciom obywatelów przeciw buntownikom idącym pomoc dać mogła. Uſtanowiono, ażeby tego ſamego dnia ieſzcze regeſtr dobrowolnych ofiar obywatelſkich obwieſzczono, a po 3 dniach do maiętnych ludzi, którzyby żadney dobrowolney ofiary nieoświadczyli, rekwizicią wydać kazano. Rekwizicia zaś podług proporcyi *domniewanego* czyſtego dochodu z dobr ruchomych, i nieruchomych, lub przemyſłowych uczyniona być ma. Do obywatelów, ktorzy tylko potrzebny dochod maią, żadna rekwizicia czyniona niebędzie. Za dochod potrzebny dla goſpodarza domu 1500 liwrów, a dla inney iakieybądź oſoby tegoż domu 1000 kładzie ſię. Pożyczanie zaś pieniędzy podług naſtępuiącey proporcyi dziać ſię będzie.

| *Fierwiaſtkowy zbytek.* | | *Pieniądze do pożyczenia dać ſię maiące.* | *Pozoſtaiąca reſzta.* |
|---|---|---|---|
| Od Liw. | aż do | Liw. | Liwr. |
| 1000 | 2000 | 30 | 1970 |
| 2000 | 3000 | 50 | 2950 |
| 3000 | 4000 | 100 | 3900 |
| 4000 | 5000 | 300 | 4700 |
| 5000 | 10000 | 1000 | 9000 |
| 10000 | 15000 | 2250 | 12000 |
| 15000 | 20000 | 5000 | 15000 |
| 20000 | 30000 | 10000 | 20000 |
| 30000 | 40000 | 16000 | 24000 |
| 40000 | 50000 | 20000 | 30000 |

Wſzyſcy, których początkowy zbytek pieniędzy 50000 Liwrów przechodzi, tylko 30000 Liwrów z ſwego dochodu zatrzymać, reſztę zaś do Kaſſy oddać maią. Wypłata w aſſignatach, w pieniądzach, lub w towarach do woyny, uzbraiania ſię, lub żywności ſłużących dziać ſię może.

Na Seſſyi dnia 5go Maia nayprzód piſmo Narodowych Reprezentantow przy Armii Pułnocney, i Ardeńſkiey z Lille, a drugie z Valenciennes, oba pod 3 Maia datowane czytano, które okoliczności woienne pod 1 i 2 Maia wydarzo-

rzone, które iuż okolicznie opisały się, w sobie zawierały.

Rożne Deputacie prożby podały, z których każdą do przyzwoitey Deputacyi odesłano. Nayważnieysza prożba Deputacyi z Departamentu de Vienne była, w którey o regularne woyska i broń dla rozproszenia buntowników doprasza się. Otoż znowu bunt w Delfinacie to iest w innym kącie Francyi.

Sessią o 4 godzinie solwowano.

Na Sessyi pod 6ym Maia pismo Kommissarzów Sekcyi z Marseille pod 1. Maia czytano, do którego list okólny Municipalności Marselskiey, do Municipalności RPtey, i Proklamacia teyże Municipalności przyłączone były, podług których także w Marseille nieiaka Rewolucia powstała. Magistraty z strony Moderatów obrano, przeciwne głowy do rogatek wypędzono, a Narodowi Kommissarze, którzy ostatnich bronili, do wyiechania z Marseille przymuszeni byli. Na proiekt Lidona postępek Marselczyków approbowano, i wspomnienie z honorem w Protokole o nich udekretowano.

Deputacia Kompanii Granadierów, i Gendarmów straży Narodowey Konwencyi przed kratki stanęła, i ich mówca prosił dla nich o pozwolenie, ażeby równie w pole wyszli, otrzymali oni toż pozwolenie, i Prezes im w podchlebnych bardzo wyrazach odpowiedział.

Deputacia z Sekcyi Paryzkiey de Bon conseil, która dniem wprzód przed kratkami Sali była, i podług prawideł umiarkowania mówiła, a przecie za tood Marata i iego fakcyi za Deputacią kłotników złośliwych, i Przeciw—Rewolucyinistom ogłoszona była, przecież przez większość głosów, honor zasiadania na Sessyi,

i

i wydrukowanie ich prozby otrzymała, wkrótce potym przez Paryzką Gromadę, która do Partyi Marata cale należy, a co raz despotyczniey-szą staie się, i moc swoią tak daleko rozciąga, iż nieiakim sposobem iuż nawet z samą Konwencią rownoważność trzyma, do aresztu wziętą została, areśztowani do Konwencyi pisali, skarżąc się na to tyrańskie z niemi obchodzenie się. Na ich pismo długa i żwawa kłotnia powstała. Gorna partia koniecznie chciała, ażeby do porządku dziennego przystąpiono. Prawa strona domagała się, ażeby Prezydenta tu zawołano, i od niego uwiadomienia o tym wymagano. Co też nakoniec po wielu hałasach zkonkludowano.

Cambon uwagę uczynił, iż w teraznieyszych gwałtownych niebespieczeństwach, które RPtey zewnątrz i wewnątrz grożą, nieodbicie potrzebną rzeczą iest z większym porządkiem i surowością postępować, w tym zamyśle instrukcyą dla reprezentantów ludu do armiow d e l e g o w a n y c h przełożył. Większa część Zgromadzenia to aprobowała, chciano do dawania głosów przystąpić, lecz Genissieux temu oparł się, i wotowanie aż do rozdzielenia proiektu odłożono.

Barrere imieniem Deputacyi dobra powszechnego długie przełożenie czynił, którego istotna osnowa iest następuiąca: W Marseille 26 okrętów było, z ktòrych 4. Pryzy z Smyrny z zbożem nadeszły. Pod St.Leger korpus 800 ludzi na placu poległo, armaty, i wozy z prochami utracono. Generał Vanguyon z Centralney Deputacyi trzech Administracyi w Nantes doniosł, iż niebespieczeństwo do naywyższego stopnia doszło, iż buntownicy o 25 mil lub 30 mil oddaleni są, i iuż ich do 200 Tysięcy przybyło, iż większa ich połowa uzbroiona iest, iż wszyscy fanatykami, albo umrzeć, lub zwyciężyć gotowemi są, iż kolumnami po 30

aż

aż do 40 Tyſięcy ludzi maſzeruią, iż ſtraſzne woyſko do Noiraut i Poitiers wpada i. t. d. Barrere donioſł potym, iż woyſko 10340 ludzi dobrze ćwiczonych przeciw buntownikòm w marſzu ieſt, i na 12 Maia ſtanąć muſiało, także o dalſzych, rozporządzeniach uczynionych uwiadomił. Nakoniec uczynił relacią o niezgodach, i wzburzeniach w Paryżu z rekrutowaaia wſzczętych, i o rożności, z którą konkluzie Departamentu de l'Herault uważane, i wykonane ſą, podał także proiekt Dekretu, który iednomyślnie przyięto.

Seſſią o 6 godzinie zakończono.

Seſſia o 7 godzinie od kłotni, i ſzyderſtw między Lidonem i Maratem zaczęła ſię, z których pierwſzego malwerſantem nazwał.

Extraordynaryiny Deputat Departamentu del'Arriege ſmutne wyobrażenie ſtanu południowych Departamentów kreślił. Są one po większey części, rzekł on, w rękach Hiſzpańſkich, pogranicze zburzone, bydło, i ziemiopłody zabrane. Udekretowaliście ſto tyſięcy ludzi na bronienie Pyreneyczyków, a tylko 33 Tyſięcy ludzi na granicach znayduie ſię. — Kryzis ieſt ſtraſzna, Generał kommenderuiący, i officerowie niemaią zaufania. — Położył denunciacią na Bureau.

Konwencia odnowienie przyſiężnych Sądu Rewolucyinego udekretowała.

Cambon żądał imieniem Deputacyi Publiczney ſzczęśliwości udeterminowania Seſſyi pod 10. Maia dla referowania Relacyi, i odnowienia Deputacyi, i zezwolenia na to, ażeby to taiemnicą kraiową było, którzy to ſą przymierzeńcy, dla których Summy w nadgrodę za ſzkody naznaczone ſą. Uczynił także uwagę, iż w niektórych wydziałach Miniſtroſtwa niedość dzielności panuie.

Tal-

Tallien Kommiſſarz w Tours liſtem ſwoim pod 6. Maia datowanym naſtępuiącą wiadomość uczynił: iż Argenton-le peuple odebrano, Breſſuire opuſzczono, na Thouars ze wſzech ſtron attak przypuſzczaią, i że iedna część przedmieść w ręku buntownikow zoſtaie — brakuie na woyſku, na broni, i na potrzebach woiennych. — Rozumiano, że to ieſt tylko bunt — a toieſt formalna woyna domowa, do tego liſtu był przyłączony liſt Generała Quetineau, w ktorym on mówi: ia niemam tylko 3 tyſiące ludzi, a iakże mogę niemi kray na 15 mil rozległy zaſłaniać.

Inſtrukcią dla Kommiſſarzów od Kambona proponowaną udekretowano.

Na proiekt Jachonnot Konwencia 120 millionow aſſignatow wygotować kazała.

Seſſią o 5 godzinie ſolwowano.

Na Seſſyi pod 8 Maia tymczaſowi Reprezentanci Ludu Leodyiſkiego do kratek ſtanęli. Ich mowca złączenia ſię z Francią żądał, i na wnioſek Legendre Konwencia złączenie Kraiu Leodyiſkiego z Rzpltą Francuzką udekretowała. Prezes Leodyiczykóm braterſkie dał pocałowanie.

Extraordynaryinego Deputata Departamentu d' Indres, i Loire do kratek przypuſzczono, dopraſzał ſię on prędkiego wſparcia, donióſł, iż buntownicy hurmem we 12 aż do 15 Tyſięcy po niżey Loire idą, i coraz bardziey w Departamentach koło Paryża leżących rozſzerzaią ſię, iż oni Breſſuire, i Thouars odebrali, a Londun bramy im dobrowolnie otworzył, Adminiſtratorowie Departamentów do Chinon cofnąć ſię przymuſzeni byli, iednakże w tym momencie, gdy on to mówi, boi ſię, żeby Chinon iuż w rękach buntowników, albo przynaymniey od nich ſzturmowanym niebył.

Te Relacie do długich roztrząſań, i gorſzących kłotni po-

pochop dały. Gdy rekrutowanie w Paryżu dla wyftawienia 12000 ludzi wielu trudnościóm podlegało, a dlatego w kilku Sekciach Miafta wątpliwe wzburzenia powftały, przeto podług wniofku Dantona udekretowano, iż 96 Kommiflarzów z łona Konwencyi do Sekcyi Paryzkich udać fię, i tamże rekrutowanie przyfpiefzać maią.

Potym znowu do roztrząfania Konftitucyi przyfzło, względem którey Vergniaud wniofek fwoy uczynił.

Deputacią obywatelów Sekcyi des Lombards przed kratki przypufzczono, która ufkarżała fię, iż obywatela Paine parfumeur do więzienia wzięto dla tego, iż powiedział, żeby w rekrutowaniu po wfzyftkich Sekciach iednym fpofobem fobie poftąpiono, i że konkluzia Gromady upodobalnym poftępkiem ieft. Ten wniofek za buntowniczy przyięto, obywatelów, którzy go popierali, źle traktowano, Paine za niemi uiął fię, zaraz warty zawołano, i wzięcie onegoż do arreftu zkonkludowano, żądała ona więc iego wypufzczenia, a za iego obywatelfką wierność zaręczała. Prezes na to odpowiedział; trzeba dochodzić, czy wafza fkarga gruntowną ieft, a Deputacia przytym daley obftawała, iż iedynie tylko w tym wolności obywatelóm należytey użyto. Nato uwagę Robefpierre uczynił, iż fię ze wfzyftkich ftron ślady buntu pokazywały, iż fię na publicznych przechadzkach kupy dzieliły, i krzyczały: *Niech żyie Król! Precz z Rzpltą!* — Robefpierre przy fwym doniefieniu fię utrzymował, i dodał iefzcze i to, iż wiele ofob białą kokardę fobie na publicznych rynkach przypieły, a niektórzy z nich wołali: *Niech żyie Król!* Precz z Rzpltą! inni zaś powtarzali: *Precz z Patriotami! Precz z gorną Partią! Precz z Jakobinami!* Że to fą buntownicy, i że on o tym donofząc, odważnie fwey powinności dopełnił. Isnard onemu w tey mierze opierać fię ftarał: mówiąc; iż to tylko młodzi ludzie

dzie byli, którzy bez broni na pola Elizeyſkie zgromadzili ſię, i tylko krzyczeli: Niech żyie prawo! Ztąd kilko-krotnie wiele mruczenia powſtało, i ſądzono, ażeby ten przypadek tak, iak na dniu 10 Maia był pominiony. Charlier uwagę uczynił, iż w Poniedziałek młodzi ludzie z trzcinami, w których ſzablę znaydowały ſię, przed głowną wartę przy Notre-Dame przyſzli, i armaty odebrać chcieli. Zapewniaią, iż Xięży pomiędzy niemi przytrzymano. Mniemał on, że Sądy w biegu ſwoich Urzędowych czynności przeſzkody mieć niepowinny, potym ſię ieſzcze więcey kłocono, iednakże Konwencia do dziennego przepiſu przyſtąpiła.

Kommiſſarze de Bayonne poſłani dnia 2 Maia piſali. Iż oni wprawdzie dobrze myślą, ale coż, kiedy ich nad to zburzonych znaleźli, bo gdy w Pean oni na kolebkę Henryka IV., i portrety Jana d' Albret, Ludwika XIV. i XV. napadli, te zabrali, i ſpalić kazali. Donieśli, iż Hiſzpańczykowie na oboz Sar forſowali, tenże ſplądrowali, namioty popalili, dwie armaty zabrali, i nazad ſię cofnęli.

Seſſią o 9 godzienie zakończono.

Dnia 9 muſiała Konwencia wydać rozkaz, iż należyte Rekruty w 3 dni przyſtawieni być maią.

Dnia 10 naſtępuiący liſt Reprezentantów Ludu przy woyſku pułnocnym przyſzedł. Generał Dampierre w leſie Ruismes nieprzyiaciela attakował, my zaś wiele ſzańców z ſamemi bagnetami mu odebraliśmy, naſzych koło 50 zabito, lecz więcey daleko ſzkody nieprzyiacielowi narobiliśmy. Wiele zdobytych ſzańcow utrzymaliśmy, lecz nic nas niecieſzy dla nieſzczęścia, które Generała Dampierra ſpotkało, iego odwaga daleko go zapędziła, że mu aż kula armatna udo oderwała. Generała Lamarque poprzednie na kommendanta nominowaliśmy. Lecz on oświadczył, iż to iego ſiły

 prze-

przechodziło. Od tego więc teraz zależy, żeby Rada wykonawcza elekcią Generała wkrotce udecidowała i. t. d.

Inny list doniosł, iż Generał Dampierre z tey rany umarł.

Listy z Bellegarde wiadomość uczyniły, iż woyska Pyreneyskie wzmacniaią się, i do porządku przychodzą.

Piorry przeszły Kommissarz w Departamencie dela Vienne uczynił relacią względem niespokoynego stanu tego Departamentu, i des deux Sevres. Liczba buntowników do 120 Tysięcy sięga, lecz niektórzy z nich tylko kosami, i pałkami są uzbroieni. Jednakże zdaie się, iż co do Kawaleryi od obcych posiłki dostali.

## Z TUREK

Przez Notę pod dniem 28 Marca wszystkim, Posłóm, i Ministróm u Porty będącym kommunikowaną obcym Dworóm tę decizią obwieszczono, że w teraznieyszey woyny okolicznościach zupełna neutralność pod temi samemi prawidłami zachowana będzie, które w latach 1780, i 1781 podczas woyny Amerykańskiey ustanowione były. Podług tych wiec warunków żaden uzbroiony okręt Potencyi woiuiących na Archipelag weyść niemoże, ale od tego morza na całą linią od Matapan w Morei, aż do brzegów morskich w Alexandryi oddalony być powinien, także okręty na powienionym Morzu nawzaiem zaczepiać się niemogą, ale za przyiacielskie poczytywać się muszą. Rownież żaden woienny statek woynę toczących Mocarstw nigdzie się do Tureckiey fortecy na brzegach morskich w Azyi, lub Europie będących daley iak na 3 mile zbliżyć niepowinien. Przeciwnie Porta z swey strony baczność mieć będzie, ażeby na swych morzach naymnieyszego pozoru parcialności niedała, ani dać niedozwoliła, i owszem ku wszystkim woynę wiodącym Mocarstwom zupełnie równy sposob myślenia, i przyiaźń okazywać będzie.